

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३८) काठमाडौं, साउन ३ गते २०४५ साल (संख्या १४)

भाग ३

श्री ५ को सरकार

कृषि मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकारले खाद्य ऐन, २०२३ को दफा ७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी खाद्यान्न (Food Grain) को गुणस्तर वा मात्रा निम्नबमोजिम निर्धारण गरेकोले यो आदेश जारी गरेको छ ।

०८.०१.०० खाद्यान्न (Food Grain) भन्नाले साधारणतया मानव उपभोगको लागि प्रयोगमा ल्याइने सग्लो वा टुक्रा धान, चामल, गहुँ, मकै, कोदो, दलहनका गेडाहरूलाई सम्झनुपर्दछ । यी पदार्थहरू कृत्रिम रङ्गहरूको साथै अन्य हानिकारक पदार्थरहित स्वच्छ सफा भई निम्न गुणस्तर परिधिअनुरूपको हुनुपर्दछ ।

(१) बाह्य पदार्थ (Foreign Matters)

(क) इनर्ग्यानिक पदार्थ (Inorganic Matters) - धानमा ३.० प्रतिशत
(बालुवा, ढुङ्गा, धूलो, माटो इत्यादि) र अन्य खाद्यान्नमा
१.० प्रतिशतभन्दा बढी
नभएको ।

(ख) अर्ग्यानिक पदार्थ (Organic Matters) - ३.० प्रतिशतभन्दा बढी
(भूस, चोकर, पराल, अखाद्य दाना, तेलहन तथा अन्य दाना) नभएको ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (२) क्षतिग्रस्त दाना (Damaged Grain) (ताप वा दुसी आदिले अन्नका दानाको भित्री भागसम्म क्षति पुऱ्याएको अन्नका गेडाहरू) - ५.०० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको ।
- (३) कीराले क्षति पुऱ्याएको दाना (Insect Damaged Grain) (घुन आदिले क्षति गरेको दाना) वा कीराले गरेको क्षतिको फलस्वरूप उत्पन्न भएको युरिक एसिडको मात्रा १० मिलिग्राम प्रति १०० ग्राममा बढी नभएको ।
- (४) जलाम्स (Moisture) (राम्ररी फिजाइएको खाद्यान्नको दानालाई १२०° से. देखि १३३° से. मा दुई घण्टासम्म तताउँदा भएको वजनमा हुन जाने ह्रासको मात्रा) - १६ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको ।
- (५) उपरोक्तबमोजिमका खाद्यान्नहरूमा कीटनाशक औषधिको (Pesticides) को उपस्थिति रहेमा सो निम्नबमोजिमको म्याक्सिमम रेजिड्यू लिमिट (एम. आर. एल.) वा एक्स्ट्रानियस रेजिड्यू लिमिट (ई.आर.एल.) भन्दा बढी हुनुहुँदैन ।

कीटनाशक औषधि (Pesticides)	म्याक्सिमम रेजिड्यू लिमिट (एम.आर.एल.)
१. आल्ड्रिन, डाइल्ड्रिन (Aldrin, Dieldrin)	०.०२ पार्ट पर मिलियन
२. कार्बारील (Carbaryl)	५.०० "
३. क्लोर्डेन (Chlordane)	०.०५ " (ई.आर.एल.)
४. डी.डी.टी. (D.D.T.)	०.१ " "
५. डायजिनन (Diazinon)	०.१ "
६. फेनिट्रोथियन (Fenitrothion)	१०.०० "
७. हेप्टाक्लोर (Heptachlor)	०.०२ " (ई.आर.एल.)
८. लिन्डेन (Lindane)	०.५ "
९. मालाथिएन (Malathion)	८.० "
१०. फोस्फामिडन (Phosphamidon)	०.१ "

- (६) यदि कुनै खाद्यान्नमा अफ्लाटक्सिन (Aflatoxin) उपस्थित रहेमा सो ३० पार्ट पर बिलियन (३० पी.पी.बी.) भन्दा बढी हुनुहुँदैन ।

आज्ञाले,

अक्रूरनरसिंह राणा

श्री ५ को सरकारको सचिव

(२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।